

Toimintasuunnitelma 2025

Keski-Suomen Liikunta ry

Keski-Suomen Liikunta ry

Toimintasuunnitelma 2025

Sisältö

Keski-Suomen Liikunta vuonna 2025	3
Keski-Suomen Liikunnan toiminnan perusta	4
1. Hallinto	5
2. Seuratoiminta	6
3. Lasten ja nuorten liikunta	9
4. Liikunnallinen elämäntapa	12
5. Kuntakumppanuus	14
6. Vaikuttaminen ja viestintä	15
7. Yhteenveto tilaisuuksista ja tapahtumista	16
8. Talous	16

Liitteet:

Talousarvio 2025

Kannen kuva: Harri Kapustamäki, KIHU

Keski-Suomen Liikunta vuonna 2025

Vuosi 2025 on Keski-Suomen Liikunnan 32. toimintavuosi, jota ohjaa vuonna 2019 tarkistettu visio vuodelle 2025: *”KesLi on valituissa kohderyhmissä tunnettu toimija ja haluttu kumppani, jolla on vahva asema liikunnan kehittäjänä”*. Keski-Suomen Liikunta haluaa maakunnallisena toimijana kehittää keskisuomalaista liikuntakulttuuria sekä kokoaa parhaan osaamisen keskisuomalaisten liikkujien ja liikuttajien hyväksi. Strategian kärjet ovat keskisuomalaisten urheiluseurojen osaamisen lisääminen sekä vahvistuva kuntayhteistyö.

Strategian konkretisoimiseksi on asetettu tavoitetila ja mittarit, joita seurataan vuosittain:

1. *Keskisuomalaisissa seuroissa on osaamista ja ne toimivat laadukkaasti*
2. *Keskisuomalaisten liikunta-aktiivisuus on lisääntynyt*
3. *Keski-Suomen Liikunnalla on tunnustettu asema liikunnan kehittäjänä*
4. *Keski-Suomessa on vahva ja aktiivinen liikuntatoimijoiden verkosto*

Vuosi 2025 on nykyisen strategiakauden viimeinen vuosi, ja uuden strategian valmistelu on jo aloitettu vuonna 2024 mm. toteuttamalla sidosryhmä- ja jäsenseurakyselyt, jotka antavat suuntaa tulevan strategian painopisteille.

Kun liikuntajärjestöjen avustukset ovat siirtyneet jaettavaksi Veikkaukselta valtion budjettiin, on se ollut iso muutos liittyen myös talouden ennakointiin. Nyt liikuntajärjestöt ovat entistä riippuvaisempia hallitusohjelman linjauksista, jotka vaikuttavat suoraan jaettavan avustuksen määrään sekä tuleviin avustuskohteisiin. Vuonna 2025 järjestöjen perusavustus tulee säilymään vuoden 2024 tasolla, mutta 2026 rahoitus tulee todennäköisesti pienenemään oleellisesti. Tästä syystä myös Keski-Suomen Liikunnassa on jouduttu varautumaan sopeutustoimilla tulevien vuosien rahoituksen pienenemiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain jakama tuki on ollut Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminnan kannalta elintärkeä. Se on turvannut perustoiminnan, ja auttanut myös muun rahoituksen keräämisessä esim. uusien kehittämishankkeiden omarahoitusosuutena.

Tammikuussa 2023 teimme päätöksen tarttua toimeen maakunnan asukkaiden liian vähäisen liikkumisen, liiallisen paikallaanolon sekä eri ikäryhmien fyysisen toimintakyvyn heikkenemisen ehkäisemiseksi *”Keski-Suomi liikkuu 2030”* – liikkumisagendan muodossa. Päämääränämme on keskisuomalaisten fyysisen aktiivisuuden lisääminen ja paikallaanolon vähentäminen 15 % nykytilanteesta. (WHO: Global Action Plan 2030). Tavoitteemme on, että jokainen keskisuomalainen liikkuisi oman hyvinvointinsa ja terveytensä kannalta riittävästi. Tavoite saavutetaan omilla valinnoilla sekä edistämällä eri ikäryhmien liikunnallista elämäntapaa. Osana agenda Jyväskylän yliopisto käynnisti kahdeksan keskisuomalaisen kunnan liikkumisohjelmatyön yhteistyössä Keski-Suomen Liikunnan kanssa. Hankkeen aikana on tarkoitus luoda malli pienten ja keskisuurten kuntien liikkumisohjelmatyöllä. Uskomme tämän olevan vaikuttavaa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja tukemista paikallisesti. Jatkamme myös Keski-Suomen kehittämishankkeen tuella *”Kestävästi Kuntoon Keski-Suomessa”* - nuorten kestävyyskunnan kehittämishanketta. Samoin osallistumme yhdessä muiden aluejärjestöjen kanssa Liikkuvat -ohjelmien toteuttamiseen.

Keski-Suomen Liikunta ry:llä on kaksi pysyvää tapahtumaa, joita kehitetään edelleen. Vuoden 2025 Urheilugaala järjestetään jälleen Jyväskylässä Scandic Laajavuorella tammikuun lopussa. Finlandia Marathon on löytänyt paikkansa Suomen maratonkartalla syyskuussa, ja vuoden 2025 tapahtuman yhteydessä juostaan myös aikuisurheiluliiton Euroopan mestaruus marathon. Osa tapahtumaa on myös Nuorten Maraton, joka on Jyväskylän 5., 6. ja 7. luokan oppilaiden juoksutapahtuma. Kouluissa valmistaudutaan tapahtumaan 6 viikon harjoitusjaksolla, jossa opetellaan samalla kestävyyskunnan kehittämisen periaatteita.

Keski-Suomen Liikunta ry:n kumppaneina toiminnan toteuttamisessa ovat Opetus- ja kulttuuriministeriö, Suomen Olympiakomitea, Suomen Paralympiakomitea, Jyväskylän Urheiluakatemia, KIHU, LikesByJamk, Jyväskylän yliopisto, keskisuomalaiset kunnat ja lajiliitot sekä Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen hyvinvointialue ja Länsi- ja Sisä-Suomen AVI.

Petri Lehtoranta, aluejohtaja

Keski-Suomen Liikunnan toiminnan perusta

1. Keski-Suomen Liikunnan perustehtävä

Keski-Suomen Liikunta ry on keskisuomalaista liikuntakulttuuria kehittävä ja kokoava yhdistys.

2. Keski-Suomen Liikunnan toiminta-ajatus

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminta-ajatuksena on keskisuomalaisten hyvinvoinnin tukeminen liikunnan ja urheilun avulla

- tuottamalla jäsenjärjestöille niiden haluamia ja tarvitsemia laadukkaita palveluja
- tukemalla keskisuomalaisen liikunnan ja urheilun edistämiseen tähtääviä kehittämishankkeita
- kehittämällä erityisesti lasten ja nuorten liikunnan tasapuolisia edellytyksiä ja harrasteliikunnan eri muotojen mahdollisuuksia
- olemalla jäsenjärjestöjensä ja muiden intressiryhmien yhteistyön verkunkutoja ja edunvalvoja

3. Keski-Suomen Liikunnan arvot

Positiivisuus Keskiläisillä on positiivinen ja avoin asenne ihmisiä, asioita ja ilmiöitä kohtaan.

Inhimillisuus KesLin toiminta perustuu vuorovaikutukseen ihmisten kanssa. Olemme vastuuntuntoisia, rehellisiä ja suvaitsevaisia. Kunnioitamme jokaista omana itsenään.

Laadukkuus KesLin toiminta on eettisesti kestävä, asiakaslähtöistä ja tavoitteellista. Kehitämme toimintaamme määrätietoisesti suunnittelemalla, toteuttamalla suunnitelmia sekä arvioimalla toteutusta saamamme palautteen ja tavoitteiden pohjalta.

Vaikuttavuus Olemme ennakkoluulottomia, laajakatseisia ja yhteistyökykyisiä. Keski-Suomen Liikunta on merkittävä alueellisen liikuntakulttuurin kehittäjä ja toiminnallamme on myös yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Maakunnallisuus

Keski-Suomen Liikunta on keskisuomalaista liikuntakulttuuria kehittävä ja kokoava yhdistys. Liikuntakulttuurilla on tärkeä merkitys Keski-Suomen itsetunnolle, maakuntahengelle ja kehittymiselle.

4. Visio 2025

Keski-Suomen Liikunta on tunnettu toimija ja haluttu kumppani, jolla on tunnustettu asema liikunnan kehittäjäorganisaationa.

5. Tavoitetila 2025

1. Keskisuomalaisissa seuroissa on osaamista ja ne toimivat laadukkaasti
2. Keskisuomalaisten liikunta-aktiivisuus on lisääntynyt
3. Keski-Suomen Liikunnalla on tunnustettu asema liikunnan kehittäjänä
4. Keski-Suomessa on vahva ja aktiivinen liikuntatoimijoiden verkosto

Tavoitteeseen pääsemme vahvistamalla kuntakohtaisesti liikunnan edistämistoimenpiteitä sekä seuratoiminnassa että kuntien kumppanina tunnistaen olemassa olevat resurssit ja olosuhteet sekä varhaiskasvatuseräikäisten, kouluikäisten, aikuisten sekä iäkkäiden tarpeet. Kehittämistyötä toteutetaan tutkittuun tietoon sekä aikaisempaan kokemukseen perustuen.

Syksyllä 2024 käynnistyi uuden strategiakauden 2026-2030 suunnittelu.

1. Hallinto

1.1. Tavoitteet

Hyvän hallinnon mukainen toimintamme herättää luottamusta ja tyytyväisyyttä, on osallistavaa ja takaa toiminnan laadun sekä jatkuvuuden. Sääntömme ja määräyksemme ennaltaehkäisevät epäasiallista käytöstä ja mahdollistavat siihen puuttumisen. Toimintamme on hyvin suunniteltua ja johdettua sekä jäsenten tarpeeseen perustuvaa.

- *Toimintasääntömme ovat vastuullisuuden näkökulmasta ajan tasalla.*

- *Toimimme läpinäkyvästi noudattaen sovittuja sääntöjä ja hyviä toimintatapoja. Meillä on selkeä prosessi tilanteisiin, joissa näitä ei noudateta.*

- *KesLin toiminta-ajatus ja arvot tukevat vastuullisuutta.*

- *Taloudenpitomme ja varainhankintamme on vastuullista.*

- *Toteutamme vastuullista henkilöstöjohtamista.*

1.2. Toimenpiteet

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminta ohjautuu vahvasti jäsenjärjestöjen tarpeista, mutta toiminnan sisältöihin vaikuttaa myös alueiden sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa yhdessä sovitut Tavoiteasiakirjan painopistealueet.

Tulevan vuoden toiminnan suunnittelu aloitetaan henkilöstön ja hallituksen yhteisenä suunnittelupäivänä toukokuussa, jolloin tehdään yleiset strategiset linjaukset edellisen vuoden arvioinnin pohjalta. Suunnittelupäivän jälkeen henkilöstö työstää suunnitelmaa toimialoittain elo-, syys ja lokakuun aikana. Aluejohtaja kokoaa toiminta- ja taloussuunnitelman yhdessä taloussihteerin sekä muun henkilöstön kanssa hallituksen hyväksyttäväksi. Yhdistyksen kokous päättää toiminta- ja taloussuunnitelmasta marraskuussa. Pitkän tähtäimen suunnittelua tehdään aluejohtajan johdolla yhdessä toimiston ja hallituksen kanssa. Hallitus kokoontuu keskimäärin joka toinen kuukausi. Niiden lisäksi järjestetään sääntöjen mukaiset vuosikokoukset.

Keski-Suomen Liikunnalla on vuosittain keväällä tarkistettava vastuullisuusohjelma, joka määrittelee Keski-Suomen Liikunnan toimintamallit ja tavoitteet. KesLin toimintaa arvioidaan myös toiminta- ja taloukertomuksessa, jota valmistellaan toimialakohtaisesti helmi-maaliskuussa, kasataan yhteisesti aluejohtajan toimesta ja hyväksytään kevätkokouksessa. Toimintaa ohjaa myös lokakuussa 2016 hyväksytty ja vuosittain yhdistyksen hallituksessa vuosittain tarkistettu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, joka on liitetty osaksi vastuullisuusohjelmaa.

Toimihenkilöiden toimintaa arvioidaan ja kehitetään henkilökohtaisissa kehittämiskeskusteluissa keväisin tilinpäätöksen valmistuttua. Osaaminen varmistetaan jokaisella päätöksentekoaosteella. KesLin periaatteena on tukea hallituksen, toimihenkilöiden sekä kouluttajien koulutusta. Kouluttajat osallistuvat vuosittain kouluttajakoulutuksiin.

1.2.1. Luottamushenkilöt

Keski-Suomen Liikunta ry:n luottamushenkilöitä ovat hallituksen jäsenet: puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa, kolme jäsentä ja heidän varajäsenensä sekä eri mahdollisten erikseen päätettyjen työryhmien edustajat. Hallituksen jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan, maksimi kuusi vuotta. Hallituksen jäsenistä puolet on erovuoroisia vuosittain.

1.2.2. Henkilökunta

KesLin henkilökunta muodostuu vakituisista työntekijöistä: aluejohtaja Petri Lehtoranta, liikunnallisen elämäntavan kehittäjä Mira Autio, aikuisliikunnan kehittäjä Jyrki Saarela (tammi- ja helmikuu), lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä Jouni Vatanen, seurakehittäjä Laura Härkönen ja taloussihteerin Henna Lahtinen. KesLissä on vuosittain myös harjoittelijoita sekä työssäoppijoita.

1.2.3. Kiittämiset/palkitsemiset

Keski-Suomen Liikunta palkitsee vuosittain vuoden urheilijan, joukkueen, parasurheilijan, elämänuran, seuratoimintahenkilön, nuorisourheiluseuran, nuorisourheilun vetäjän ja lasten liikuttajan Keski-Suomen Urheilugaalassa. Valinnan suorittaa vuosittain valittava palkitsemistyöryhmä. Lisäksi tilaisuudessa palkitaan kuntien valitsemat vuoden liikuntateot sekä lajiliittojen valitsemat vuoden urheiluteot. Tämän lisäksi onnittelemme menestyksekkäitä urheilijoita sekä merkkipäiviä viettäviä seuratoimijoita ja urheiluseuroja. Käytössämme on myös vuonna 2018 perustettu maakunnallinen ansiomerkkijärjestelmä.

2. Seuratoiminta

2.1. Päätehtävä

Päätehtävänä on tukea seurojen elinvoimaisuutta Keski-Suomessa, lisätä seurojen osaamista ja edistää seurojen vastuullista toimintaa.

2.2. Tavoitteet

1. Liikunta- ja urheiluseurojen elinvoimaisuus ja osaaminen vahvistuvat
  - seurojen jäsenmäärät kasvavat edelleen hallitusti, työpaikkoja säilyy ja syntyy suunnitellusti, seuratoimijoiden osaaminen lisääntyy ja seuratoimijat nauttivat seuratyöstä
2. Seuratoiminnan vastuullisuus lisääntyy
  - seurat ovat hyvin johdettuja, Tähtiseura laatukriteerit täyttyvät ja seurat tiedostavat ja tavoittelevat kestävän kehityksen globaalien agenda 2030:n tavoitteita
3. Seuratoiminnan arvostus lisääntyy
  - seuratoiminnan esteet vähenevät, seuratoiminnan tukieurot kasvavat, seuratoiminnan vähättely ja negatiivinen arvostelu vähenevät ja positiivinen puhe seuroista lisääntyy
4. Seura-KesLi yhteistyö lisääntyy
  - KesLin seurapalvelujen käyttöaste nousee edelleen, uudet seurat löytävät palvelut ja liittyvät sen myötä KesLin jäseniksi

2.3. Vuoden 2025 painopisteet

1. Jokaisen jäsenseuran kontaktointi ja toiminnan nykytilan kartoitus
2. Keskisuurten seurojen (200 – 500 jäsentä) johtamisosaamisen kehittäminen
3. Vastuullisen ja yhdenvertaisen seuratoiminnan korostaminen läpileikkaavana teemana kaikessa seurakoulutustoiminnassa, Seurafoorumeissa ja seurakehitystyössä.

2.4. Toimenpiteet

2.4.1. Toteutetaan johdettuja seurakehitysprosesseja halukkaille jäsenseuroille

KesLi toimii lajiliittojen ja Olympiakomitean kumppanina Tähtiseura-ohjelman toteuttamisessa seuroja konsultoimalla ja auditoimalla. Strategiakauden tavoitteena on, että vuoden 2025 loppuun mennessä jäsenseuroista 60 on saavuttanut laatujärjestelmän Tähtiseura-arvon. Todennäköisesti seuratoiminnan laadun parantuu, sen haluttavuus lisääntyy ja siihen osallistuu yhä kasvava joukko keski-suomalaisia.

Seurakehitysprosessien avulla mahdollistuu Tähtiseurakriteerien täytyminen seurassa. Johdetussa seurakehitysprosessissa Seurakehittäjä toimii seuran ulkopuolisena prosessin juoksuttajana. Seurakehitysprosessissa autetaan seuroja suunnitelmallisuuden kehittämisessä. Seurakehitysprosessissa tyypillisesti syntyy vähintään kirjallinen toimintakäsikirja seuraan. Erilaiset kehityshankeavustukset ovat keinoja innostaa seuroja seurakehitysprosessiin. Prosessin isona tavoitteena on aina jatkuvan kehittämisen mallin juurruttaminen seuraan.

2.4.2. Järjestetään seurajohdon koulutuksia avoimina ja tilauskoulutuksina

Koulutussisältöjä, joista räätälöidään tilaajan haluamia koulutuspalveluja:

- Urheiluseuran hyvä hallinto
- Yhdenvertaisuus urheiluseurassa
- Urheiluseuran talous
- Urheiluseuran verotus
- Urheiluseuran viestintä
- Urheiluseuran varainhankinta

- Yhteisöllisyys ja ihmisten johtaminen urheiluseurassa
- Urheilun johtaminen seurassa
- Urheiluseuran rekrytointi
- Urheiluseura työnantajana
- Urheiluseura sopimusten tekijänä
- Sosiaalinen media urheiluseuratoiminnassa
- Joukkueenjohtajakoulutus
- Valmentajien ja vanhempien yhteistoiminta lapsen urheiluharrastuksen tukena

Koulutuksia tuotetaan myös muista, jäsenseurojen pyytämistä teemoista.

KesLin omien koulutusten lisäksi KesLin seurakehittäjä kouluttaa tarvittaessa tilauksesta myös lajiliittojen, muiden Liikunnan aluejärjestöjen ja Olympiakomitean tilaisuuksissa. Tätä palvelua ei kuitenkaan aktiivisesti markkinoida, koska painopiste on keski-suomalaisten toimijoiden tukemisessa.

2.4.3. Autetaan seuroja avustusten hakemisessa

Kannustetaan seuroja tutustumaan ja hakemaan ESR+ tukia, Jyväskylän Leader-rahoituksia, Keski-Suomen Liiton yhdistyksille suunnattuja kehityshankeavustuksia ja Opetus- ja kulttuuriministeriön Seuratoiminnan kehittämistukea. Seurakehittäjä neuvoo myös muiden mahdollisten avustuskanavien käytössä seuratoimijoita. Jäsenseuroille järjestetään avustustietoja, pääsääntöisesti Teams-tilaisuuksia.

KesLi tekee yhteistyötä Jyväskylän Yliopiston Liikunnan yhteiskuntatieteen laitoksen kanssa opiskelijoille järjestettävän hankeosaamisen kurssin toteutuksessa. Kurssilla opiskelijat auttavat seuroja hankesuunnittelussa ja hankehakemusten kirjoittamisessa.

2.4.4. Autetaan seuroja mukaan harrastamisen Suomen mallin hyödyntämiseen

Harrastamisen Suomen malli on merkittävä taloudellinen panostus lasten harrastamisen tukemiseen. Seuroja autetaan koulutuksen avulla kehittämään organisaatioitaan niin, että yhteistyö kunnan, kaupungin ja muiden yhdistysten kanssa onnistuu hyvin ja yhteistyössä huomioidaan hyvin yhdistystoimintaa koskeva lainsäädäntö ja verotukselliset kysymykset. Harrastamisen Suomen malli voi olla taloudellinen lisäresurssi seuroille. Kaikille seuroille malli toimii varmasti lajin markkinointina mutta ennen kaikkea mallista hyötyvät lapset, jotka pääsevät harrastamaan maksutta omalla koulullaan. Harrastamisen Suomen mallin yhteydessä autetaan myös kuntien viranhaltijoita ja seurojen toimijoita sopimusteknisissä asioissa.

2.4.5. Toteutetaan seurafoorumeita sekä seurojen toiminnanjohtajien ja puheenjohtajien verkostotapaamisia

Seurafoorumi- toiminta on KesLin organisoima vakiintunut kunnan ja seurojen yhteistoimintamuoto. Seurafoorumin tavoitteena on paikallisen liikunta- ja urheilukulttuurin vahvistaminen, tiedon jakaminen, vaikuttaminen ja osallistaminen. Toiminnalla kehitetään paikallista yhteistyötä. Tärkeää on, että osallistujien ennakkoon toivotat aiheet ohjaavat keskustelua. Seurafoorumeja toteutetaan ainakin seuraavissa kunnissa: Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Keuruu, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski.

KesLi ylläpitää ja kehittää jäsenseurojen toiminnanjohtajien ja puheenjohtajien verkostoa. KesLi on myös aktiivisesti mukana ja tuottamassa sisältöä Jyväskylän Urheiluakatemia koollekutsumassa valmentaja- ja valmennuspäällikköverkostossa. Toiminnanjohtajaverkoston tapaamisia toteutetaan vuoden aikana vähintään kahdeksan ja puheenjohtajatapaamisia vähintään kaksi. Verkostotapaamisten ydin on työsuhteisten ja luottamusjohtajien osaamisen ja yhteistyön lisääminen.

2.4.6. Toteutetaan taloushallinto- ja toimistopalveluita jäsenseuroille

Eri jäsenyhdistysten kanssa tehdään vuosittaisia jäsenpalvelusopimuksia, jotka sisältävät sopimuksen mukaan laskutuksen, laskujen maksamisen, kirjanpidon, palkkahallinnon ja tilinpäätöksen sekä toimistopalveluina puhelinliikenteen, mitali- ja tarvikkevälityksen. Palvelusopimuksia jatketaan 11 eri jäsenyhdistyksen kanssa.

Seuroille välitetään tarvittaessa lajiliittojen kilpailumateriaalia, sääntöjä, Tähtiseuratunnuksia ja palkintoja. Autamme jäsenseuroja tiedotuksessa mm verkkosivuillamme, sähköpostitse ja paikallismedioiden avulla. Konsultoimme seuroja taloushallinto-, viranomaisilmoitus-, koulutus-, yhdistysrekisteri- ja ansiomerkkiasioissa.

Jäsenyhdistyksille vuokrataan koulutus- ja kokoustila Ateenaa.

2.4.7. Järjestetään Keski-Suomen Urheilugaala

Keski-Suomen Urheilugaalan tarkoituksena on urheilun arvon ja arvostuksen nostaminen, keski-suomalaisen urheilun ja liikuntaihmiesten kiittäminen ja palkitseminen, maakuntahengen nostaminen ja iloinen juhlinta. Tavoitteena on saada juhlaan 300 osallistujaa ja saavuttaa median kautta maakunnallinen näkyvyys.

Tapahtuma järjestetään Scandic Laajavuorella Jyväskylässä perjantaina 31.1. Keski-Suomen Urheilugaalassa julkistetaan palkitsemistyöryhmän valitsemat: Vuoden urheilija, Vuoden vammaisurheilija, Elämänura –palkinto, Jokeri-palkinto, Vuoden valmentaja, Vuoden nuori urheilija, Vuoden nuorisourheilun vetäjä, Vuoden joukkue, Vuoden Urheiluseura, Vuoden nuorisourheiluseura (Vuoden Tähtiseuraseura), Maakunnallinen urheiluteko sekä Keski-Suomen Liikunnan valitsema Vuoden lasten liikuttaja. Lisäksi kuntien liikuntatoimien valitsemat Vuoden liikuntateot sekä lajiliittojen valitsemat Vuoden urheiluteot.

2.4.8. Toteutetaan Euroopan urheiluviikolla, #BeActive- viikolla seuravierailut kouluilla

KesLi organisoii jäsenseurojen kouluvierailut Jyväskylässä. Seurat opettavat oman lajinsa alkeita yhden päivän aikana ja samalla markkinoivat omaa toimintaansa lapsille. Toiminnan tavoitteena on tutustuttaa koululaiset paikalliseen seuratoimintaan. Toteutukseen osallistuu vähintään 15 seuraa ja tapahtumalla tavoitetaan yli 2000 lasta.

2.4.9 Haetaan hankerahoitus seurojen hallinnon tukimateriaalin tuottamiseen, julkaisuun ja jalkauttamiseen

Tuotetaan Hyvän hallinnon käytännönläheinen käsikirja jäsenseurojen käyttöön, joka sisältää selkeät ohjeistukset ja työkalut hallinnon eri osa-alueista. Käsikirjan tarkoituksena on helpottaa yhdistysten hallinnollista arkea, selkeyttää ja kiteyttää hallinnon lakisääteisiä vaatimuksia ja korostaa hyvää ja vastuullista hallintotapaa.

2.5. Seuranta ja arviointi

- Toteutuneiden koulutusten ja niihin osallistuneiden määrä sekä osallistujapalautteiden laatu
- Toteutuneiden kehitysprosessien määrä ja seurojen palautteet kehitysprosessista
- Tähtiseurojen ja Tähtimerkkien määrä sekä jäsenseurojen jäsenmäärä
- KesLiin liittyneiden uusien jäsenseurojen määrä
- Hankekonsultaatioiden ja rahoitushakemusten määrä sekä maakuntaan saadut tukieurot
- Seurafoorumien määrä, niihin osallistuneiden seurojen määrä, niissä syntyneet vaikuttavat toimenpiteet ja osallistujien palautteet toiminnasta

2.6. Yhteenveto

	Tilaisuuksien määrä	Osallistujia
Koulutukset	20	400
Sparraukset ja kehittämistilaisuudet	90	250
Auditoinnit	5	25
Seurafoorumit	8	200
Tapahtumat (Urheilugaala ja BeActive-viikko)	17	2400
Omat verkostotilaisuudet	9	135
Muut verkostotilaisuudet	8	160
Jäsenyhdistysten palvelusopimukset	11	
Yhteensä	157	3570

3. Lasten ja nuorten liikunta

3.1. Päätehtävät

1. Lasten ja nuorten liikuntasuosituksien tietoisuuden edistäminen paikallistasolla eri kohderyhmissä.
2. Liikkuva varhaiskasvatus-, Liikkuva koulu- sekä Liikkuva opiskelu -ohjelmien paikallinen ja alueellinen toimeenpano.
3. Lasten ja nuorten omatoimisen ja organisoidun liikunnan harrastamisen edistäminen.

3.2. Tavoitteet

1. Osaamisen kehittäminen ja innostuksen lisääminen liittyen yllä kuvattuihin päätehtäviin.
2. Hyvien toimintamallien jakaminen ja yhteistyön edistäminen verkottamalla eri toimijoita yhteen.

3.3. Vuoden 2025 painopisteet

1. Toteutetaan Liikkuvat-kokonaisuutta lasten, nuorten ja perheiden osalta ja edistetään liikunnan harrastamista
2. Vaikutetaan keskisuomalaisten nuorten kestävyyskunnan kehittymiseen omalla kehittämishankkeella
3. Järjestetään Nuorten Maraton 4500 nuorelle Jyväskylässä yhteistyössä Jyväskylän kaupungin kanssa

3.4. Toimenpiteet

3.4.1. Verkostotoiminta

Alueellisten verkostojen kokoaminen ja verkostotapaamisten järjestäminen

Ylläpidetään ja järjestetään tapaamisia seuraaville verkostoille:

Liikkuva opiskelu verkosto

- Osallistujat: Keski-Suomen lukiodien ja ammatillisten oppilaitosten liikuntakoordinaattorit

Liikkuva koulu verkosto

- Osallistujat: Keski-Suomen perusopetuksen ylä- ja alakoulujen yhdysopettajien,

Varhaisvuosien liikunnan verkosto

- Osallistujat: Keski-Suomen kuntien nimeämät yhdyshenkilöt varhaiskasvatuksen henkilökunnasta

Harrastamisen Suomen mallin verkosto

- Osallistujat: Keski-Suomen kuntien Harrastamisen Suomen mallin kuntakoordinaattorit

Verkostotapaamisia järjestetään tarkoituksenmukaisella tiheydellä, pyrkien maakunnallisten tilaisuuksien lisäksi osallistumaan eri kohderyhmien kuntakohtaisiin tapaamisiin.

Verkostotapaamisissa jaetaan hyviä käytäntöjä, kuullaan asiantuntijoita sekä luodaan yhdessä toimenpiteitä, joilla liikuntasuositukset saatetaan käytäntöön. Verkostossa ilmenneiden tarpeiden pohjalta kehitetään ja tarjotaan kullekin kohderyhmälle suunnattua koulutustoimintaa.

3.4.2. Koulutustoiminta

Koulutustoiminta oppilaitoksille ja kouluille:

Keski-Suomen lukioille ja ammatillisille oppilaitoksille tarjotaan henkilökunnan Sumeneeko ajatus -toiminnallisempi opiskelu koulutuksia sekä opiskelijoille liikuntatutor koulutuksia.

Perusopetuksen koulujen henkilökunnalle tarjotaan Move vinkkipankin sisältöön perustuvia koulutuksia ja oppilaille tarjotaan Välkkäri välituntiliikunnan ohjaajakoulutusta.

Harrastustoiminnan edistämiseen liittyvä koulutustoiminta:

Harrastamisen Suomen mallia toteuttaville kunnille tarjotaan konsultaatiota, joka paneutuu nykytilanteen arviointiin, toiminnan kehittämiseen tarvittavan rakenteen luomiseen, toiminnan markkinointiin ja tiedottamiseen. Lisäksi arvioidaan mikä on omaan kuntaan sopivin toimintatapa – ostopalveluna urheiluseuroilta / yhdistyksiltä vai kunnan omana toimintana. Luodaan yhteistä näkemystä, mitkä tekijät erityisesti tulee huomioida 2020-luvun harrastustoiminnassa, kuinka kartoitetaan ja toteutetaan lasten toiveita. Miten Harrastamisen Suomen mallin

rahoituksella toteutettava toiminta suhteutetaan muuhun harrastustoimintaan.
Lisäksi Harrastamisen Suomen mallin liikuntakerhojen ohjaajille järjestetään ohjaajakoulutuksia.

Koulutustoiminta varhaiskasvatuksen yksiköille:

Varhaiskasvatuksen yksiköille tarjotaan aktiivisesti Liikettä pihaleikkeihin-, varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset käytäntöön-, lasten motoristen taitojen havainnointi ja kehittäminen -koulutuksia sekä Lisää liikettä -vanhempainiltoja. Em. teemoista valitaan ajankohtaisin ja

Ohjaaja- ja valmentajakoulutus urheiluseuroille:

Talven ja kevään 2025 aikana toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan kanssa teemakoulutuksia valituista teemoista.

Varhaiskasvatuksen yksiköille ja alkeisopetukseen koulutustoiminta:

Eskari ja 1-3- luokan opettajille tarjotaan uusittua Pallotellen koulutusta, jossa on paljon käytännönläheisiä pienten lasten palloilu ja välineen käsittelyharjoitteita.

Vinkkipankki – lisää voimaa, nopeutta, kestävyyttä ja liikkuvuutta:

Keski-Suomen Liikunta toimii aktiivisesti perusopetukseen – lähinnä 4-9-luokan opettajille – suunnatun Vinkkipankki videokirjaston kehittämiseksi ja markkinoimiseksi maakunnan opettajien käyttöön. Vinkkipankin harjoitteet tähtäävät Move-mittauksissa mitattavien ominaisuuksien kehittämiseen.

3.4.3. Tiedotustoiminta

1. Lapset liikkeelle Keski-Suomessa verkkolehti

Julkaistaan Lapset liikkeelle Keski-Suomessa verkkolehteä Verkkolehden kohderyhmänä ovat varhaiskasvattajat, koulutoimijat, lasten ja nuorten valmentajat ja ohjaajat, lasten liikuntatoimintaa järjestävät yhteisöt sekä kaikki lasten liikunnasta kiinnostuneet. Lehden sisältönä ovat asiantuntijoiden haastattelut ja heidän kirjoittamansa kolumnit, hyvien mallien ja toimintatapojen esittely, ajankohtaisten asioiden puntarointi sekä muut lasten ja nuorten liikuntaa monipuolisesti käsittelevät teemat. Verkkolehti on kaikkien halukkaiden saatavissa veloitusetta ilmoittautumalla postituslistalle.

Verkkolehden artikkeleissa käsitellään alle kouluikäisten liikuntaa, lasten ja nuorten kilpaurheilua, harrasteliikuntaa, koululiikuntaa, soveltavaa liikuntaa sekä omatoimista liikkumista.

Yksi Lapset liikkeelle - verkkolehden perusarvoja on maakunnallisuus. Lehdessä nostetaan esille erityisesti Keski-Suomessa olevia toimijoita ja lasten liikunnan ajankohtaisia asioita. Lehdessä löytyy sekä tutkimukseen perustuvia artikkeleita että päivittäistä opetus-, ohjaus- ja valmennustyötä tekevien arjen toimijoiden huomioita.

2. Juniorit urheilevat Jyvässeudulla

Keski-Suomen Liikunta koostaa kaksi kertaa vuodessa (kevät ja syys) Juniorit Urheilee -harrastusliitteen Suur-Jyväskylän lehden kanssa.

3.4.4. Tapahtumat

Jyväskylän koulujen Nuorten maraton

Tavoitteena on, että vuonna 2025 kolmen edellisen vuoden tapaan järjestetään Jyväskylän kaupungin koulujen viides-, kuudes ja seitsemäsluokkalaisten Nuorten maraton tapahtuma. Erityisesti kiinnitetään huomiota, että tapahtuma ei ole pelkästään yksittäinen erillinen tapahtuma. Tapahtumaan valmistautuessaan nuori oppii kestävyyskunnan kehittämisessä tarvittavia tietoja ja taitoja.

3.4.5 Lasten ja Nuorten liikunnan hankkeet

1. Kestävästi Kuntoon Keski-Suomessa -hanke

Keski-Suomen Liikunta kehittää keskisuomalaisten 5-9 -luokkalaisten kestävyyskuntoa Keski-Suomen kehittämisrahaston osarahoittamalla kaksivuotisella ”Kestävästi Kuntoon Keski-Suomessa” -hankkeella. Hankkeen tavoitteena on mm. vahvistaa opettajien ja urheiluseurojen ohjaajien osaamista ja opettaa nuorille tiedot ja taidot,

joilla nuoret pystyvät elämänmittaisesti huolehtimaan omasta kestävyyskunnostaan. Hankkeessa rakennetaan opintokokonaisuus ja siihen liittyvät tukipalvelut kuuden viikon mittaiselle nuorten kestävyyskunnan kehittämisen harjoittelumallille. Samalla järjestetään yhteistyössä koulujen ja urheiluseurojen kanssa nuorille mielekkäitä ja motivoivia kokemuksia kestävyysliikunnasta. Hankkeessa varmistetaan yhdenvertaisesti kaikille oppilaille mahdollisuus oman kestävyyskunnan kehittämiseksi (soveltavan liikunnan toimenpiteet).

2. Lisää liikettä -hanke

Liikunnan aluejärjestöt hakevat toimintakaudelle 1.3.2025-28.2.2026 rahoitusta Lisää liikettä hankkeelle, jonka tavoitteena on lasten ja nuorten päivittäisen liikunnan edistäminen. Ko. hankkeeseen Keski-Suomen Liikunta osallistuu liikunnan aluejärjestöjen hakemusvaiheessa yhdessä sopimiin toimenpitein.

3.5. Seuranta ja mittarit

- Koulutuksien laadunseuranta toteutetaan keräämällä osallistujapalautetta, jota hyödynnetään koulutuksien kehitettäessä.
- Seurataan ja arvioidaan koulutuksiin ja tapahtumiin osallistuvien määrää sekä maksullisten koulutusten liikevaihtoa.
- Seurataan kuntakohtaamisten, verkostotapaamisten ja tapahtumien osallistujamäärien lisäksi myös kehityssuuntaa, jota osallistujamäärissä tapahtuu.
- Seurataan ja analysoidaan Keksi-Suomen koulujen oppilaiden Move-mittausten tuloksia.
- Hyödynnetään Virveli -tietokannasta saatavia tuloksia
- Käydään kehityskeskusteluja koulutuksiin ja tapahtumiin aktiivisesti osallistuvien henkilöiden kanssa - Kerätään palautetta ja kehittämisehdotuksia sidosryhmiltä (varhaiskasvatuksen yksiköt, koulut, 2. asteen oppilaitokset ja urheiluseurat)

3.6. Yhteenveto

	Tilaisuuksien määrä	Osallistujia
Koulutukset	15	250
Sparraukset ja kehittämistilaisuudet	10	50
Seminaarit	1	30
Omat verkostotilaisuudet	5	100
Tapahtuma (Nuorten Maraton)	1	4500
Yhteensä	32	4930

4. Liikunnallinen elämäntapa

4.1. Päätehtävä

1. Keskisuomalaisten liikunnallinen elämäntapa yleistyy
2. Työikäisten ja ikääntyvien omaehtoinen liikkuminen edistyy
3. Liikunta ja liikkuminen on kaikille mahdollista

4.2. Tavoitteet

1. Edistetään keskisuomalaisten liikunnallista elämäntapaa kohdentuen

A. Työikäisiin:

Keskisuomalaiset työntajat ovat tietoisia aktiivisen liikkumisen merkityksestä työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen. Kannustetaan riittävästi liikkuvia arkiliikuntaan ja varmistetaan myös pienituloisille tai muuten heikossa yhteiskunnallisessa asemassa oleville mahdollisuus liikuntaan osallistumiseen.

B. Ikäihmisiin:

Ikääntyvien liikunnassa huomiota on kiinnitettävä esteettömiin ja turvallisiin liikkumisympäristöihin. Varmistetaan, että tarjolla on ikääntyville suunnattua monipuolista liikuntatoimintaa ja edullisia salivuoroja. Huomioidaan myös aktiiviset ja hyväkuntoiset ikääntyneet.

2. Tavoitteellista liikuntaneuvontaa antavien kuntien määrä lisääntyy
3. Ymmärrys soveltavasta liikunnasta laajenee

4.3. Vuoden 2025 painopisteet

1. Liikuntaneuvonnan kehittämistyö yhdessä hyvinvointialueen ja kuntien kanssa
2. Soveltavan liikunnan edistäminen urheiluseuroissa sekä liikunnan palveluketjuissa
3. Työyhteisöjen liikunnallisten käytäntöjen edistäminen Liikuttava Suomi hankkeen kautta
4. Ikäihmisten liikunnallisen elämäntavan edistäminen mm. Voimaa Vanhuuteen

4.4. Toimenpiteet

4.4.1. Kehitetään kuntien liikuntaneuvonnan prosesseja

- Edistetään liikuntaneuvonnan palveluketjujen syntymistä ja kehittymistä osallistumalla liikkumisen edistämisen asiantuntijoina Keski-Suomen Hyvinvointialueen kehitysryhmiin- ja verkostoihin: mm. liikuntaneuvonnan ja hyvinvointikoordinaattoreiden verkostot.
- Varmistetaan urheiluseuroissa valmius ottaa vastaan liikuntaneuvonnasta ohjattuja henkilöitä eri harrasteryhmiin.
- Levitetään valtakunnallisia liikuntaneuvonnan suosituksia ja hyviä käytäntöjä Keski-Suomessa

4.4.2. Edistetään soveltavan liikunnan osaamista

- Lisätään urheiluseurojen osaamista soveltavan liikunnan kehittämisessä ja tuottamisessa osana kunnan tai seutukunnan palveluketjuja.
- Innostetaan seuroja ikäihmisten liikuntapalvelujen kehittämiseen ja seuratoimintaan mukaan ottamiseen.
- Järjestetään soveltavan liikunnan koulutusta
- Laajennetaan soveltavan liikunnan käsitteen ymmärtämistä viestinnän keinoin

4.4.3. Lisätään työikäisten fyysistä aktiivisuutta

- Osallistutaan alueelliseen työelämäverkostoon
- Tehdään yhteistyötä Liikkuva Aikuinen -ohjelman kanssa kohderyhmänä työikäiset
- Tuetaan kuntien henkilöstön työhyvinvoinnin käytäntöjä liikunnan keinoin
- Meijän Polku -toiminta

4.4.4. Osallistutaan Voimaa Vanhuuteen -ohjelmaan

- Edistetään toimenpiteitä ikäihmisten liikkeen lisäämiseen yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen sekä keskisuomalaisten kuntien kanssa.
- Tarjotaan seuroille koulutusta ikääntyvien liikuttamisen tueksi.

4.4.5. Toteutetaan viestintää

- Toteutetaan kaksi kertaa vuodessa (kevät ja syksy) harrastusliite yhteistyössä Suur-Jyväskylän lehden kanssa.
- Toteutetaan aktiivista viestintää liikunnallisen elämäntavan edistämiseen liittyvistä sisällöistä

4.4.6. Järjestetään Keski-Suomen Urheilugaalan ”kuntien liikuntateko” -palkitseminen

- Toteutetaan jokaisesta Keski-Suomen kunnasta kuntakohtainen ”Vuoden liikuntateko” -valinta ja palkitseminen

4.4.7. Finlandia Marathon

- Syyskuussa järjestettävä Finlandia Marathon koostuu kuudesta eri tapahtumasta: Maratonviestistä, Finlandia Vitosesta, Valon Kypystä, Puolimaratonista ja Marathonista sekä koululaisten juoksutapahtumasta Nuorten Maratonista. Vuoden 2025 Finlandia Marathonin yhteydessä juostaan myös Aikuisurheilun maratonin Euroopanmestaruuskilpailut.

4.5. Seuranta ja arviointi

- Verkostotilaisuuksien määrä
- Kuntien laadullinen palaute
- Tapahtumien ja koulutusten osallistujapalaute

4.6. Yhteenveto tilaisuuksista

	Tilaisuuksien määrä	Osallistujia
Koulutukset	4	60
Tapahtumat (Finlandia Marathon)	1	3000
Muut verkostotilaisuudet	8	240
Yhteensä	13	3300

5. Kuntakumppanuus

5.1. Päätehtävä

1. Edistetään liikunnan ja liikkumisen mahdollisuuksia paikallistasolla
2. Edistetään kuntien yhteistoimintaa
3. Jaetaan kunnille ajantasaista tietoa liikuntakulttuurissa tapahtuvista muutoksista

5.2. Tavoitteet

1. Liikunnan merkitys kuntien strategioissa vahvistuu
2. Suurin osa Keski-Suomen kunnista liikunnan viranhaltijoiden verkoston jäsen
3. Kumppanuussopimukset Keski-Suomen liiton sekä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa

5.3. Vuoden 2025 painopisteet

1. Kehittämistyö kuntien suuntaan liikunnassa vahvistuu
2. Liikunnan edistämisen verkostoja vahvistetaan mm. Keski-Suomi liikkuu -agendan kautta
3. Säännölliset kuntien liikuntatoimen tapaamiset

5.4. Toimenpiteet

5.4.1. vahvistetaan yhteisövaikuttamisen periaatteella maakunnallisia sekä paikallisia verkostoja liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi

- toteutetaan säännöllisiä tapaamisia Keski-Suomi liikkuu -asiantuntijaryhmän kanssa
- tehdään yhdessä kumppanien ja kuntien kanssa liikunnallisen elämäntavan edistämistyötä yhteisövaikuttavuuden periaatteiden avulla

5.4.2. toteutetaan kuntien eri viranhaltijaverkostotapaamisia kuten liikunnan viranhaltijat, varhaiskasvatusjohtajat sekä luokanopettajat

- säännölliset tapaamiset uudella Teams -verkostolla

5.4.3. järjestetään yhdessä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa kuntien liikuntaneuvonnan sekä hyvinvointikoordinaattorien ja kuntaviestijöiden verkostotapaamisia

- säännölliset tapaamiset

5.4.4. Osana Keski-Suomi liikkuu 2030 agenda, toteutetaan yhdessä Jyväskylän yliopiston kanssa kahdeksalle keskisuomalaiselle kunnalle liikkumishjelma vuoden 2025 aikana yhteiskehittämisen periaatteella

- mukana kahdeksan keskisuomalaista kuntaa, liikkumishjelmat valmistuvat vuoden loppuun mennessä

5.5. Mittarit

- verkostoissa mukana olevien kuntien määrä
- verkoston tapaamisten määrä
- verkoston tapaamisten osallistujien määrä
- tehty kuntavaalien vaikuttamistyötä

5.6. Yhteenveto

	Tilaisuuksien määrä	Osallistujia
Sparraukset ja kehittämistilaisuudet	10	100
Omat verkostotilaisuudet	4	100
Yhteensä	14	200

6. Vaikuttaminen ja viestintä

6.1. Päätehtävä

1. Vaikuttamisen ja viestinnän avulla liikunnan ja liikkumisen merkityksen ja arvostuksen kasvattaminen
2. Vaikuttaminen positiivisesti liikuntakulttuuria edistäviin päätöksiin
3. Keski-Suomen Liikunta ry:n aseman vahvistaminen maakunnassa

6.2. Tavoitteet

1. Liikunta osaksi kunnallisia ja maakunnallisia strategioita ja hyvinvointisuunnitelmia
2. Liikkumishjelmat vahvistavat paikallistason liikuntatoimintaa ja tukevat liikunnallista elämäntapaa
3. Alueen liikuntatoimijat ovat esimerkillisiä vastuullisuustyössä

6.3. Vuoden 2025 painopisteet

1. Kuntakumppanuuksien vahvistaminen viestinnän avulla
2. Mukana uuden maakuntastrategian valmistelussa
3. Vaikuttaminen kunta- ja aluevaaleissa liikunnan sisällöllä

6.4. Toimenpiteet

6.4.1. Osallistutaan kunnallisten ja maakunnallisten strategioiden valmistelutyöhön ja hyvinvointisuunnitelmiin esityksiä, aloitteita, lausuntoja tai sisältöjä tuottamalla

- Keski-Suomen Liikunta toteuttaa vaikuttamistyötä tekemällä yhteistyötä merkittävien valtakunnallisten sekä maakunnallisten toimijoiden kanssa joko jäsenyyden tai aktiivisen osallistumisen avulla.
- Keski-Suomen Liikunta ja Keski-Suomen liitto ovat solmineet yhteistyösopimuksen, jossa KesLin rooli on tukea nykyisiä kuntia tulevaisuudessa muutosprosesseissa sekä auttaa maakuntaliittoa valmistelevaan tulevia maakuntahallinnon palveluja liikuntatoimen osalta. Keski-Suomen Liikunta osallistuu aktiivisesti uuden maakuntaohjelman sisällön suunnitteluun tavoitteena selkeämmät hyvinvoinnin ja liikunnan merkityksen kirjaukset.
- Toteutetaan yhteistyötä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Keski-Suomen Liikunnalla on edustus Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestöjen ja seurakuntien vaikuttamistoimielimessä.
- Toteutetaan ”Keski-Suomi liikkuu 2030” -agendan jalkautusta
- Keski-Suomen Liikunta on aktiivinen toimija omassa maakunnassaan ja kuuluu useaan terveyden edistämistä toteuttavaan organisaatioon ja verkostoon:

- Länsi- ja Sisä-Suomen Liikuntaneuvosto / Liikunnan valmistelutyöryhmä (LIIVA)
- Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) jäsenyys
- Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, KYT
- Keski-Suomen Järjestöareena
- Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä
- Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestöjen vaikuttamistoimielin
- Jyväskylän Urheiluakatemian hallintoneuvoston jäsenyys
- Peurungan hallintoneuvoston jäsenyys
- Jäsenyys Keski-Suomen Kauppakamarin ”osaaminen ja työelämätoiminnot” -verkostossa

6.4.2. Otetaan kantaa keskeisiin liikuntapoliittisiin kysymyksiin sekä tehdään liikuntakulttuurin kehittämiseen tähtäviä aloitteita

- KesLi vaikuttaa maakunnallisiin hyvinvointipäätöksiin antamalla lausuntoja sekä toimimalla aktiivisesti päättäjien suuntaan erilaisten toimenpiteiden ja hankkeiden kautta. Järjestämme tapaamisia sekä maakunnan johdon, kuntajohdon että kansanedustajien kanssa.
- tuodaan liikunnan sisältöjä osaksi puolueiden kunta- ja aluevaalikampanjaa.

6.4.3. Päivitetään vastuullisuusohjelma sisältäen tavoitteet, toimenpiteet ja arvioinnin

- Keski-Suomen Liikunnan vastuullisuusohjelma tarkistetaan vuosittain ja kehitetään ajassa olevien tarpeiden mukaan.

6.4.4. Ylläpidetään säännöllistä dialogia OKM:n, OK:n ja lajiliittojen kanssa

- Yhdessä muiden aluejohtajien kanssa sovimme vuosittain säännölliset tapaamiset tärkeimpien sidosryhmiemme kanssa.

6.5. Seuranta ja arviointi

- Maakunnallisten strategioiden valmistelutyöhön osallistuminen
- Liikunta osana kuntastrategiaa tai liikuntaohjelma – kuntien määrä
- Annettujen lausuntojen ja tehtyjen aloitteiden määrä ja toteutuma
- Oma sisäinen arviointi

7. Yhteenveto tilaisuuksista ja tapahtumista

	Tilaisuuksien määrä	Osallistujia
Seuratoiminta	155	3.670
Lasten ja nuorten liikunta	32	5.130
Liikunnallinen elämäntapa	13	3.300
Kuntakumppanuus	14	200
Yhteensä kaikki	214	12.300

8. Talous

Vuoden 2025 talousarvio päätty nollatulokseen ja vastaa toimintasuunnitelmaa.

VAR SINAINEN TOIMINTA	YHTEENSÄ	TOTEUMA 2023
TUOTOT	218600	266462,58
KULUT		
HENKILÖSTÖKULUT	-304748	-366980,84
POISTOT	-300	-210,33
VUOKRAT	-39400	-28622,89
MUUT KULUT	-66200	-76744,33
MATKAT JA MAJOITUKSET	-46100	-35111,6
MATERIAALIKULUT	-18500	-27256,39
MUUT TOIMINTAKULUT	-40871	-69 778,54
KULUT	-483500	-548510,86
VAR SINAINEN TOIMINTA	-264900	-282048,28
VARAINHANKINTA	50000	45124,46
OMAT. TUOTTO-/KULUJ.	-214900	-236923,82
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHT.	4900	3832,6
AVUSTUKSET YHT.	210000	225 100,00
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	-7787,97